

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії,

ректор _____ Віктор БОГОМОЛОВ

«19» квітня 2024 року

Програма

вступного випробування з іноземної мови

для участі в конкурсі щодо зарахування до аспірантури на навчання за освітнім
ступенем **доктора філософії**

Харків 2024 р.

ЗМІСТ

Загальні положення	3
Загальна характеристика основних складових іспиту	3
Перелік тем для тестування	5
Пояснювальна записка до тестів	9
Критерії оцінювання відповіді вступника	9
Рекомендована література для підготовки до іспиту	10

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Метою вступного іспиту з іноземної мови є оцінка рівня знань вступників для вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії.

Програма вступного іспиту з іноземної мови складена на підставі освітньо-наукових програм підготовки фахівців ступеня доктора філософії в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.

Загальна характеристика основних складових іспиту

Вступний іспит з іноземної мови для вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста **проводиться у формі тестування.**

Користування довідковою та допоміжною літературою не передбачено.

Об'єктом контролю є сформованість у вступників іншомовних компетенцій, які сприятимуть їх ефективному функціонуванню у культурному розмаїтті навчального, професійного та академічного середовищ.

Зміст завдань для здійснення контролю якості сформованості іншомовних комунікативних компетенцій уніфікується за видами і формами виконання та враховує особливості англійської, німецької та французької мов.

Іспит складається зі ста тестових завдань, які перевіряють знання граматики, лексики, навиків читання та письмового мовлення.

Зміст тестових завдань подається на автентичних зразках мовлення та відповідає сферам і тематиці ситуативного спілкування, зазначеним у освітньо-професійних програмах підготовки фахівців ступеня магістра, які вважаються засвоєними вступниками до аспірантури.

Контроль **граматичної та лексичної компетенції (використання мови)** передбачає визначення рівня сформованості мовних навичок: здатності самостійно обирати і формувати лексичні одиниці та

граматичні явища відповідно до комунікативних потреб спілкування у межах сформульованих завдань.

За допомогою тестування оцінюється рівень розуміння іноземної мови, уміння вступника узагальнювати зміст прочитаного, виокремлювати ключові слова та визначати значення незнайомих слів за контекстом або словотворчими елементами, аналізувати і зіставляти інформацію, добирати синоніми, фразові дієслова відповідно до контексту, розуміти логічні зв'язки у тексті.

Вступник повинен розуміти автентичні тексти; знаходити та аналізувати необхідну інформацію, робити висновки з прочитаного; розуміти намір автора, виділяти головну думку/ідею, диференціювати основні факти і другорядну інформацію; аналізувати і зіставляти інформацію, розуміти логічні зв'язки між частинами тексту.

Вступник повинен писати у стандартному форматі деталізовані завдання з високим ступенем граматичної коректності, ідентифікувати та вибирати правильні формулювання для вживання в мові лексичних одиниць та граматичних конструкцій у процесі писемного спілкування, писати вступ/висновки, організувати текст як послідовність абзаців та користуватися логічними сполучниками для поєднання абзаців в єдиний текст.

Типи завдань:

- вибір однієї правильної відповіді (множинний вибір);
- постановка питань;
- використання необхідної форми дієслова;
- переклад з рідної мови іноземною.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ ТЕСТУВАННЯ

Перелік граматичних тем для тестування

Тестуванням з граматики перевіряються граматичні навички вступників у межах програмного матеріалу з іноземної мови освітньо-професійних програм підготовки фахівців ступеня магістра.

Англійська мова

Морфологія

1. Іменник. Визначення і класифікація іменників. Рід іменників. Число іменників. Синтаксичні функції іменників у реченні. Прийменники, еквівалентні українським відмінкам.

2. Артикль. Означений, неозначений. Основні правила вживання.

3. Прикметник. Класифікація, синтаксичні функції прикметників. Способи утворення ступенів порівняння прикметників. Звороти типу: as...as, not so...as, the more...the better.

4. Числівник, його види (кількісні, порядкові) і їх утворення.

5. Займенник, його види (особові, вказівні, питальні, зворотні, підсилювальні, присвійні, сполучні, взаємні, неозначені, заперечні, кількісні).

6. Дієслово, його форми, часи (Indefinite tenses, Continuous tenses, Perfect tenses, Perfect-Continuous tenses), стан (Active, Passive), модальні дієслова та їхні еквіваленти, неособові форми дієслова: інфінітив, дієприкметник, герундій, конструкції з неособовими формами дієслова. Умовний спосіб дієслова. Узгодження часів.

7. Прислівник, його види (місця, часу, способу дії, ступеня, причини, мети, наслідку), ступені порівняння та синтаксичні функції.

8. Прийменник. Відповідність англійських прийменників українським відмінкам: родовому, давальному, знахідному, орудному, місцевому.

9. Сполучник, його види. Місце сполучників у реченні. Складні сполучники.

Синтаксис

1. Поняття про речення. Прості і складні речення. Розповідні, питальні, спонукальні. Порядок слів в англійському реченні. Головні та другорядні члени речення. Конструкція *there + to be*. Пряма та непряма мова.
2. Багатокомпонентні номінативні та атрибутивні словосполучення.

Німецька мова

Морфологія

1. Іменник. Визначення і класифікація іменників. Рід іменників. Число іменників. Синтаксичні функції іменників у реченні. Прийменники, еквівалентні українським відмінкам.
2. Артикль. Означений, неозначений. Основні правила вживання.
3. Прикметник. Класифікація, синтаксичні функції прикметників. Способи утворення ступенів порівняння прикметників. Звороти типу: *so...wie, nicht so...wie*.
4. Числівник, його види (кількісні, порядкові) і утворення.
5. Займенник, його види (особові, вказівні, питальні, зворотні, присвійні, сполучні, неозначені, заперечні, кількісні).
6. Дієслово, його форми, часи (*Präsens, Imperfect, Perfect, Futurum, Plusquamperfect*), стан (*Activ, Passiv*), модальні дієслова та їхні еквіваленти, неособові форми дієслова: інфінітив, дієприкметник, конструкції з неособовими формами дієслова. Умовний спосіб дієслова. Узгодження часів.
7. Прислівник, його види (місця, часу, способу дії, ступеня, причини, мети, наслідку), ступені порівняння та синтаксичні функції.
8. Прийменник. Відповідність німецьких прийменників українським відмінкам: родовому, давальному, знахідному, орудному, місцевому.
9. Сполучник, його види. Місце сполучників у реченні. Складні сполучники.

Синтаксис

1. Поняття про речення. Прості і складні речення. Розповідні, питальні, спонукальні. Порядок слів в німецькому реченні. Головні та другорядні члени речення. Конструкція *gibt es*. Пряма та непряма мова.
2. Багатокомпонентні номінативні та атрибутивні словосполучення.

Французька мова

Морфологія

1. Іменник. Визначення і класифікація іменників. Рід іменників. Число іменників. Синтаксичні функції іменників у реченні.
2. Артикль. Означений, неозначений. Частковий артикль. Артикль перед власними назвами, перед назвами місяців, днів тижня. Відсутність артикля.
3. Прикметник. Класифікація: якісні та відносні прикметники. Рід прикметників. Число прикметників. Узгодження прикметників. Ступені порівняння прикметників. Місце прикметника. Синтаксичні функції прикметників. Займенникові прикметники: вказівні, присвійні, питальні, відносні, неозначені.
4. Числівник, його види (кількісні, порядкові) і утворення.
5. Займенник. Особові самостійні займенники. Особові несамотійні займенники. Адвербіальні займенники «en» та «у». Зворотні займенники. Вказівні, присвійні, відносні, питальні, неозначені займенники.
6. Дієслово. Види дієслів. Три групи дієслів. Дійсний спосіб дієслів. Часи дійсного способу (прості, складні). Узгодження часів дійсного способу. Наказовий спосіб. Умовний спосіб. *Subjonctif*: його форми та вживання. Активний та пасивний стан. Займенникові дієслова. Безособові дієслова. Неособові форми дієслова: інфінітив, дієприкметник, герундій.
7. Прислівник. Види прислівників (прислівники місця, часу, способу дії, ступеня, причини, мети, наслідку). Утворення прислівників. Ступені

порівняння прислівників. Синтаксичні функції: місце прислівника в реченні. Ствердження та заперечення. Обмежувальний вираз «ne ... que».

8. Прийменник. Відповідність французьких прийменників українським відмінкам: родовому, давальному, знахідному, орудному, місцевому. Особливості вживання прийменників у французькій мові.

9. Сполучник, його види (прості, складні). Сполучники сурядності та підрядності. Місце сполучників у реченні.

Синтаксис

1. Поняття про речення. Прості і складні речення. Розповідні, питальні, спонукальні. Порядок слів у французькому реченні (розповідному та питальному). Головні та другорядні члени речення. Виділення окремих членів речення. Пряма та непряма мова.

2. Багатокомпонентні номінативні та атрибутивні словосполучення.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО ІСПИТУ

Екзаменаційний білет для письмового тестування містить 100 питань та поділяється на п'ять частин:

1. Тест з граматики на множинний вибір – 10 питань.
2. Тест з лексики на підбір правильного варіанта заповнення пропусків – 45 питань.
3. Тест на складання мікро діалогів із запропонованих фраз – 15 питань.
4. Тест на множинний вибір на активний / пасивний стан – 12 питань.
5. Тест на заповнення пропусків правильними часовими формами – 18 питань.

КРИТЕРІЇ

**оцінювання відповіді вступника на вступному іспиті з іноземної мови
для вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії**

Проведення вступного іспиту засноване на письмовому контролі без використання довідкової й допоміжної літератури.

Результати вступного іспиту оцінюються за 100 бальною шкалою від 100 до 200 балів.

Загальна оцінка за вступний іспит з іноземної мови є сумою балів, яка складається з балів, виставлених за відповіді на кожне з питань для письмового тестування. Правильна відповідь на кожне питання оцінюється в один бал.

Загальна оцінка нижче 130 балів вважається незадовільною.

Рекомендована література для підготовки до іспиту

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти : вивчення, викладання, оцінювання. – К. : Ленвіт, 2003. – 260 с.

2. Програма з англійської мови для професійного спілкування. – К. : Ленвіт, 2005. – 108 с.

Література з англійської мови

1. Саєнко Н.В., Понікаровська С.В., Новікова Є.Б. English Grammar and Everyday Speaking Course: навчальний посібник. Харків: ХНАДУ, 2017. 236 с.

2. Тучина Н. В. A Way to Success / Н. В. Тучина, И. В. Жарковская, Н. А. Зайцева. – Х. : Фолио, 2004. – 416 с.

3. Черноватий Л.М., Карабан В. І. та ін. Практична граматики англійської мови з вправами: Базовий курс: Посібник для студентів вищих закладів освіти та середніх навчальних закладів з поглибленим вивченням англійської мови. – Вінниця: Нова книга, 2007. – 248 с.

4. BBC Learning English [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.bbc.co.uk/worldservice/learningenglish/business/index.html>

5. Swan Michael. Practical English Usage / M. Swan. – Oxford: University Press, 2014. – 658 p.

Література з німецької мови

1. Євгененко Д.А., Білоус О.М., Гуменюк О.О., Зеленко Т.Д. Практична граматики німецької мови. Навчальний посібник для студентів та учнів. – Вінниця: Нова книга, 2002. – 400 с.

2. Кияк Т.Р., Огуй О.Д., Науменко А.М. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – Вінниця : Нова книга, 2006. – 592 с.

3. Лукашова Л. В. Збірник вправ з граматики німецької мови для студентів 1 – 5 курсів усіх спеціальностей всіх форм навчання. Частина 2 / Лукашова Л. В., Курінна С. Д. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2007. – 58 с.

4. Німецька мова: Граматичний довідник. Вид. 2-е, виправ. і доп. - Тернопіль: Навчальна книга - Богдан, 2006. - 208 с.

6. Achilles U. Marktplatz. Deutsche Sprache in Wirtschaft / U. Achilles, D. Klaus, W. Pleines. – DW–CDC–DIHT, 1998. – 187 S.

Література з французької мови

1. Крючков Г. Г. Прискорений курс французької мови / Г. Г. Крючков, М. П. Мамотенко и др. – К. : Вид. А.С.К., 2010. – 384 с.

3. Beaucire Francis. Les transports publics et la ville. Paris. Nathan. 1996. 132 p.

4. Charnet C. Rédiger un résumé, un compte rendu, une synthèse / C. Charnet, J. Robin-Nipi. – Paris : Hachette, 2003. – 95 p.

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри
Протокол № 8 від «13 березня» 2024 р.

Голова предметної комісії
з іноземної мови, проф.

Наталія САЄНКО

ПОГОДЖЕНО

Заступник голови
приймальної комісії, проф.

Ілля ДМИТРИЄВ